

været Pragis siden den Tid, saa vil han vistnok tage i Betænkning at bygge en Ministeransvarlighedslov paa saadanne Principer. Heller ikke skal jeg opholde mig vidtløftig ved, hvad dette samme ærede Medlem udtalte om, at dette Lovforslag vilde gjøre Ministrene til en Eksekutivmyndighed. Jeg veed ikke, hvad dette er for en Indbending. Ministrene ere jo en Eksekutivmyndighed i Landet, ere jo Administration i Landet. Det ærede Medlem kunde have nogen Ret, hvis dette Lovforslag havde overset, at Ministrene ogsaa kunne paadrage sig Ansvar ved deres Virksomhed paa Lovgivningens Omraade. Hvis det var saaledes, at Lovforslaget havde overset dette, saa vilde jeg slutte mig til det ærede Medlem for Hifted Amts 3die Valgkreds med Hensyn til Straffebestemmelser for Ministrene ogsaa paa dette Omraade, men det er i Virkeligheden overflødig, da dette Lovforslag jo paa behørig Maade omhandler ogsaa denne Side af et Ministeriums Virksomhed, f. Ex. i §§ 2, 3, 6 og 11 og uden Tvivl ogsaa flere Steder. Jeg er overbevist om, at vi efter dette Lovforslag ville være fuldt i Stand til at komme et Ministerium til Lids baade paa Lovgivningens og paa Administrationens Omraade, saa i den Henseende deler jeg ikke det ærede Medlems Betænkneligheder. Heller ikke skal jeg opholde mig ved det ærede Medlems Udtalelser om Forholdet mellem Grundlovens § 11 og dens andre Paragrafer. Det er jo en gammel Historie, som vi ikke møde første Gang her, at Grundlovens § 11 er den egentlige Grundlov; den er Hovedbestemmelsen i Grundloven, og saa er der 94 Undtagelser. Denne Opfattelse møder jeg, som sagt, ikke første Gang her, men den frister mig ikke til en nærmere Udvikling; kun een Ting vil jeg sige til det ærede Medlem, og det er, at naar han i § 11 omtaler Kongen i Modsetning til Ministeriet, taler om Ministeriets Pligter over for Kongen i § 11, saa er det en Misforstaaelse. Der er ikke i § 11 Tale om Kongen i Modsetning til Ministeriet. Der er Tale om den konstitutionelle Konge, om den Kontraspignatur undergivne Konge, og der er Tale om Ministrene og Kongen i Foræning; de to følges ad i § 11, ligesom Styggen følger Manden. Der er ikke nogen Mulighed for at adskille dem i § 11, og her er derfor heller ikke Tale om, at der paa denne Paragraf skulde kunne stilles noget særligt Ansvar for Ministeriet over for Kongen. Men hvad der navnlig er en afgjørende Grund for mig over for det ærede Medlems Udtalelser om § 11 og de andre Paragrafer til ikke at indlade mig paa en nærmere Underjøgelse af, er, at dette ikke vedkommer denne Sag, at, hvad enten man mener, at § 11 er den eneste Hovedregel i Grundloven, og at alt det Andet er Undtagelser, eller man antager, at der ogsaa er andre Regler i Grundloven, som kunne fortjene at rykke op i denne Rangforordning og

være Regler, saa bliver Forholdet til denne Lov dog ganske det samme, thi det vil det ærede Medlem for Hifted Amts 3die Valgkreds vel ikke negte, at, hvad enten en Grundlovsbestemmelse er Regel eller Undtagelse, skal den gjælde. Nu er det det eiendommelige Fortrin ved denne Lov, at den knytter sine Straffebestemmelser Punkt for Punkt til Grundlovens Bestemmelser, og hvad enten man nu mener, at disse Bestemmelser have en høiere eller en lavere Plads i Rangforordningen, hvad enten man mener, at de ere Regler eller Undtagelser, saa maa man dog i alt Fald være enig om, at Grundlovsbestemmelserne skulle holdes og holdes allesammen. — Derimod frematte det ærede Medlem en Række Betragtninger, som vedrørte selve Loven, navnlig dens første Ufsnit, og som jeg nu skal komme til. Det ærede Medlem for Hifted Amts 3die Valgkreds havde allerede i 1876 den Opfattelse, at Kontraspignaturen alene medførte Ansvar for de kontraspignerende Ministre, og at de ikke kontraspignerende Ministre vare uden Ansvar. Det undrer mig noget, at denne Opfattelse har kunnet holde sig saa længe hos det ærede Medlem, thi efter min Mening er det ikke en Opfattelse, som i og for sig er holdbar. Heller ikke anførte det ærede Medlem Noget til virkelig Støtte for denne Opfattelse. Man byggede den ubelukkende paa den Bestemmelse, som § 13 indeholder om de kontraspignerende Ministres Ansvar, idet det ærede Medlem sagde, at han antog, at denne Bestemmelse var udtømmende. Jeg tror nu ikke, at det er det egentlige rette Udtryk for hans Opfattelse. Den Fortolkning, som han gjorde gjældende, er jo ganske simpelt en Modsetningsfortolkning. Deraf, at der i § 13 er udtalt, at de kontraspignerende Ministre ere ansvarlige, sluttede det ærede Medlem, at det skulde være Grundlovens Mening samtidig at udtale, at de ikke kontraspignerende Ministre vare uansvarlige. Dette er altsaa en ligefrem Modsetningsfortolkning; men jeg tror, at alle Betingelserne for en saadan Modsetningsfortolkning mangle. For det Første undrer det mig noget, at det ikke allerede har vaakt det ærede Medlems Opmærksomhed, at der paa den grundlovgivende Rigsforsamling ikke er sagt noget Ord om en saadan Regel. Der er ikke Spor af en Antydning af, at det skulde være Meningen. Der er ikke noget Minne i den grundlovgivende Rigsforsamling, hveken under Forhandlingen eller i Betænkningen, som er faldet paa at udtale Noget om, at de ikke kontraspignerende Ministre skulde være ubetinget fri for Ansvar; men det er jo ikke en Gang tænkeligt, at en saa mærkelig Regel, en saa exceptionel og eiendommelig Regel som denne, skulde være indført i Grundloven, uden at det skulde være blevet fremhævet som en Gjenstand for Diskussion og som Noget, der gav Anledning til Debat. Altsaa allerede det, at der ikke i Forhandlingerne under Grundlovens Tilblivelsesproces